

Ogmios

Guide till god praxis

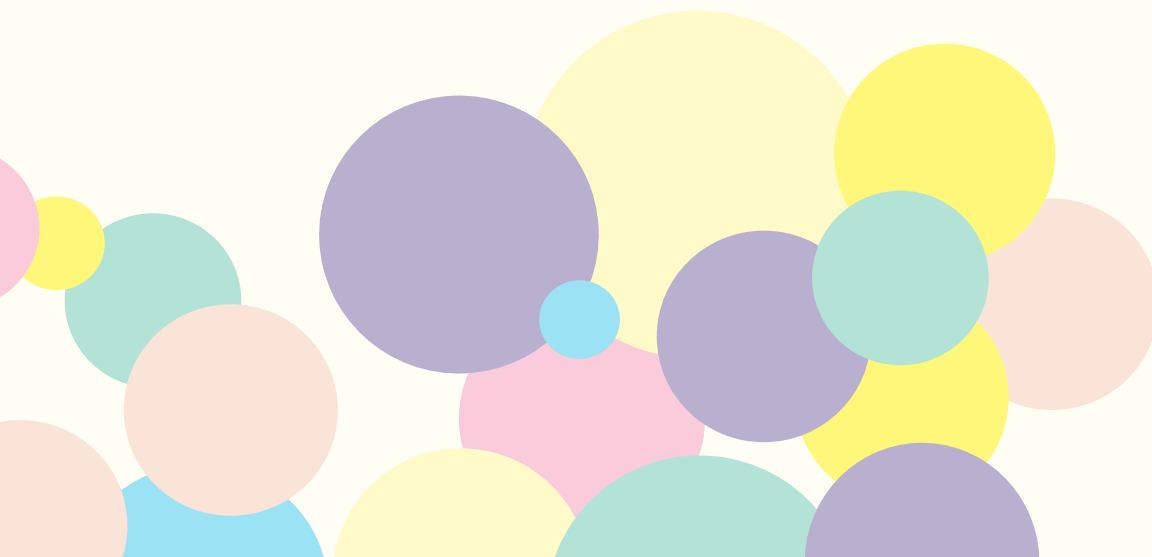
Innehåll

Introduktion	3
Compagnie de l'Oiseau-Mouche, Frankrike	4
Moomsteatern, Sverige	10
Mind the Gap, Storbritannien	16
Reflekterande metoder	22
Reflektioner om residensen	26
Slutsatser	28

Vad är Ogmius?

OGMIUS handlar om kompetensutveckling för scenkonstnärer med intellektuella funktionsvariationer och de kollegor utan funktionsvariationer som arbetar tillsammans med dem i Frankrike, Sverige och Storbritannien. Detta projekt har uppstått ur ett behov som finns över hela Europa, av alternativa yrkesutbildningar inom scenkonsten för personer med intellektuell funktionsvariation. Kompetensutveckling som skulle öka anställningsbarheten för scenkonstnärer med intellektuella funktionsvariationer, eftersom de konsekvent utesluts från vanliga utbildningar. OGMIUS är ett partnerskap mellan tre scenkonstverksamheter – Mind the Gap, Moomsteatern och Compagnie de l'Oiseau-Mouche – som alla har gjort professionell internationellt turnerande scenkonst tillsammans med skådespelare med intellektuella funktionsvariationer i över 30 år.

Sex olika aktiviteter – inom dans, musik, flerspråkigt textarbete, erfarenhetsutbyte av stödfunktioner, rekrytering av scenkonstnärer, samt gemensam observation av repetitioner – har bidragit till parternas mål att definiera nyckelkompetenser som ytterligare kan stärka verksamheternas kreativa arbetsmetoder.

Compagnie de l'Oiseau Mouche

Roubaix, France

En etablerad teater bestående av tjugotre professionella skådespelare.

Compagnie de l'Oiseau-Mouche bildades 1978 och består idag av tjugotre professionella skådespelare med intellektuella funktionsvariationer. Föreställningarnas konstnärliga kvalitet har möjliggjort en turnéverksamhet som tidigare varit omöjlig för skådespelare med funktionsnedsättning i Frankrike. Compagnie de l'Oiseau-Mouche är den första organisationen i Frankrike som stöttar personer med funktionsvariationer till att bli professionella skådespelare. Gruppen har som mål att göra sin särart till en styrka, som berikar produktionerna och hela scenkonstbranschen.

Produktionerna spelas först på teaterns egna scen i Roubaix, som ligger i närheten av Lille. Därefter turnerar teatern med produktionen nationellt och internationellt. Hittills har teatern skapat mer än 50 produktioner och spelat över 1 700 gånger både i Frankrike och internationellt.

**l'oiseau-
mouche**

Compagnie l'Oiseau-Mouche är välrenommerat bland de franska kulturmyndigheterna och får stöd från staden Roubaix samt Frankrikes norra region, det franska kulturministeriet, Kreativa Europa och ERASMUS+.

För att skapa mångfald i sin verksamhet söker Compagnie de l'Oiseau-Mouche ständigt efter nya konstnärliga former. Resultatet är en riklig repertoar med många olika estetiska uttryck och influenser. För varje produktion bjuds en ny regissör in att arbeta med skådespelarna. Det här mötet är tänkt som ett ömsesidigt utbyte: regissören kommer till teatern, presenterar sitt arbetssätt och leder en workshop som sedan kan leda till att en ny föreställning skapas. Regissören gör också en rollbesättning och väljer ut de skådespelare som den vill arbeta med.

Compagnie l'Oiseau-Mouche erbjuder professionell yrkesutbildning och kompetensutveckling för alla skådespelare. Kompetensutveckling är en viktig del av verksamheten på teatern och är starkt kopplad till varje produktion – ledd av gästade konstnärer och regissörer. Erfarna skådespelare på teatern leder också utbildning för nya skådespelare.

Residens

Residenset på Compagnie l'Oiseau-Mouche var uppdelat i två delar. Den första veckan leddes av Michel Schweizer och fokuserade på förhållandet mellan skådespelare och publik. Några exempel på Michels arbete visades för att förklara hans konstnärliga tillvägagångssätt. Därefter experimenterade skådespelarna med flera praktiska övningar, främst improvisation och gruppövningar.

Den andra veckan, som leddes av Pascal Quéneau, var mer fokuserad på fysisk träning och förhållandet mellan skådespelarna, deras kropp och golvet. Övningarna gjordes individuellt, i par eller i trio, och skådespelarna arbetade med att se eller bli sedd, samt med kontakt (mellan aktörerna och med golvet).

Huvudsyftet var att låta skådespelarna ställa sig själva frågor om sina kroppar, hur de rör sig och hur de rör sig tillsammans med andra och i rummet. Under den första veckan fick alla ta itu med utmaningarna med översättning och att lära känna skådespelarna från de andra länderna. Compagnie l'Oiseau-Mouche har lärt sig mycket av projektets residenser. "Först och främst insåg vi att det var möjligt att arbeta med konstnärligt skapande tillsammans med människor som inte talar samma språk." (Annabelle Mailliez, utvecklingschef). Stödpersonalen ("éducateurs") insåg att deras arbete skiljde sig stort från de övriga två teatrarnas eftersom de aldrig närmar sig själva scenen. (Hos de andra två jobbar stödpersonalen på scenen tillsammans med skådespelarna.) "De andra verksamheterna har förmodligen lärt sig att l'Oiseau-Mouche arbetar med olika regissörer, vilket gör att skådespelarna kan "känna sig bekväma" med olika tillvägagångssätt och konstnärliga världar." (Annabelle Mailliez, utvecklingschef).

Strategi

Personalen på Compagnie de l'Oiseau-Mouche har en uppdelning mellan administrativa och pedagogiska arbetsuppgifter. Utbildningsteamet består av fyra medarbetare som har en kandidatexamen i anpassat stöd för personer med funktionsvariation. Teamet vägleder, hjälper och tar hand om skådespelare med intellektuella funktionsvariationer. De följer med dem under turnéer, och hjälper dem under repetitioner och workshops med gästregissörer. Det pedagogiska teamet involverar sig inte i konstnärliga frågor mellan skådespelarna och gästregissörerna; de finns där för att hjälpa till som medlare.

Moomsteatern

Malmö, Sweden

En professionell inkluderande teater som anställer skådespelare med intellektuella funktionsvariationer.

Moomsteatern är en professionell teater i Malmö, Sverige. Skådespelare med intellektuella funktionsvariationer anställs på heltid, och delar ofta scenen med frilansande skådespelare utan funktionsvariationer. Moomsteatern har som enda mål att producera scenkonst av hög konstnärlig kvalitet.

Moomsteatern bildades 1987 och har sedan starten haft som mål att arbeta med enbart konstnärliga målsättningar, inte med terapeutiska eller sociala målsättningar för skådespelarna. Detta innebär att gruppen alltid fokuserar på publiken, berättelsen och konsten. Teatern är en ideell stiftelse med femton anställda, inklusive skådespelare, teknisk personal, kompositör, konstnärlig ledning och administration. I samtliga teaterproduktioner samarbetar Moomsteatern med professionella gästskådespelare, musiker, regissörer, scenografer och kostymdesigners.

MOOMS
TEATERN

Moomsteatern skapar två eller tre produktioner per år som de spelar på sin egna scen i Malmö för sin publik ifrån hela Skåne, men de turnerar även nationellt och internationellt.

Skådespelarna får kontinuerlig kompetensutveckling för att lära sig nya färdigheter och för att hålla sin yrkeskunskap uppdaterad. Moomsteatern samarbetar med ett stort antal regissörer och scenkonstverk. Ibland är regissörerna helt nya på Moomsteatern och ibland återvänder de efter några år för att göra en andra eller tredje produktion. Teaterns konstnärliga ledare väljer repertoar, vilka regissörer de samarbetar med och hur pjäserna ska rollsättas utifrån varje skådespelares individuella färdigheter och utmaningar. Teaterns regissörer eller dramatiker anpassar alltid manuskriptet till skådespelarna.

Moomsteatern strävar efter att vara en jämlik och inkluderande arbetsplats och det finns ingen omsorgspersonal. Skådespelarna fokuserar på att utveckla sina yrkeskunskaper. Att aldrig tänja på regeln att kräva hög konstnärlig kvalitet är en förutsättning för deras framgång, och detta görs möjligt tack vare stöd från deras kollegor.

Residens

Det residens som Moomsteatern höll i kallades Textlab. Textlab handlade om att experimentera med möjligheterna och utmaningarna med att arbeta med samma manus/text på tre språk. Idén kom från en workshop som Moomsteatern, Compagnie de l'Oiseau-Mouche och Mind The Gap genomförde under sitt första samarbetsprojekt "Crossing The Line". I det projektet arbetade tre skådespelare – en från varje land – med en scen på sina respektive språk och under Ogmios ville teatrarna fördjupa detta genom att göra en hel pjäs tillsammans. Tanken var att hitta ett sätt att

kommunicera vad som sägs, mellan varandra och med publiken, utan att faktiskt förstå orden som den andra personen säger. Pandemins begränsningar lade ytterligare en utmaning på detta, eftersom kommunikationen skedde via en skärm, vilket naturligtvis begränsade användningen av kroppsspråk. Moomsteaterns förhoppning var att Textlab skulle leda till nya konstnärliga idéer om hur en pjäs kan göras och att skådespelarna som deltog i projektet skulle ha utvecklat sina färdigheter i inläring och kommunikation av text.

Strategi

På Moomsteatern finns tre personer anställda som arbetar backstage; två inspicienter och en repetitions- och föreställningscoach. Inspicienterna har uppgifter som liknar dem som de skulle göra på vilken annan teater som helst, men på Moomsteatern är stödet till skådespelarna en utökad uppgift som är inbyggd i det dagliga arbetet. Repetitions- och föreställningscoachen anlitas främst för att stötta skådespelarna och teamet under produktioner och fortbildning. Skådespelarna uppmuntras att vara så självständiga som möjligt och kollegorna hjälper endast till med frågor som är direkt kopplade till deras arbete, som även omfattar fortbildning för skådespelarna.

På sätt och vis är varje anställd på Moomsteatern en del av stödarbetet. Alla hittar sätt att hjälpa varandra, anpassa arbetsplatsen till alla kollegors behov och delta i den interna kompetensutvecklingen. Backstage-teamet har ett nära samarbete och kommunicerar dagligen. Vissa uppgifter som handlar om att stötta skådespelarna under repetitioner eller andra aktiviteter utförs beroende på vem av dem som är tillgänglig. Backstage-teamet kommunicerar också regelbundet med den konstnärliga ledaren och verksamhetsledaren, som är djupt involverade i skådespelarnas arbete och utveckling.

Mind the Gap

Bradford, England

Skapar djärv, banbrytande teater med scenkonstnärer med intellektuella funktionsvariationer.

Mind the Gap bildades 1988 och har sitt säte i Bradford, West Yorkshire. Deras främsta mål är att öka synligheten av och möjligheterna för scenkonstnärer med funktionsvariationer inom den kreativa sektorn: som konstnärer, utövare, deltagare och publik.

Tre huvudaktiviteter utgör grunden för Mind the Gaps arbete: 1) skapa och turnera produktioner och evenemang som leds av deras kärngrupp av scenkonstnärer med funktionsvariationer, 2) driva en framgångsrik yrkesutbildning för över 70 blivande scenkonstnärer, och 3) samarbeta med andra verksamheter, konstnärer och gästscener för att göra Storbritanniens scenkonstsektor mer tillgänglig.

Mind the Gap's konstnärliga program skapas och levereras av ett kärnteam av artister med intellektuella funktionsvariationer, som har anställning med stöd och vars talanger kontinuerligt vårdas och utvecklas. De gör ett brett utbud av verk – ibland inspirerade av relevanta frågor eller erfarenheter, eller av en befintlig text eller ett manuskript.

Mind the Gap stöttar en grupp med fjorton scenkonstnärer som har genomgått yrkesutbildning och arbetar inom verksamheten med olika projekt och produktioner. Dessa scenkonstnärer är kärnmedlemmar i verksamheten, bjuds in att delta i allt konstnärligt arbete och MTG har ett nära samarbete med dem för att stötta dem på deras resa inom kulturbranschen. De projekt som scenkonstnärerna deltar i är bland annat teaterproduktioner, ledning av workshops, ledarskap inom branschen, utveckling av eget arbete och fortsatt professionell utveckling.

Ett av verksamhetens främsta mål är att öka medvetenheten hos branschen och andra scenkonstproducenter/turnerande teaterverksamheter om vad det innebär att arbeta med personer med intellektuella funktionsvariationer. MTG brinner för att tillsammans med sina konstnärer dela med sig av sin expertis och stötta andra verksamheter till att bli mer inkluderande i sitt arbete.

Residens

Mind the Gap stod värd för ett veckolångt residens i musik i samarbete med en av sina frilansande musiker, Craig Lees, där deltagarna utforskade låtskrivande, ljudlandskap och historieberättande genom musik. Syftet med residenset var att dela med sig av den yrkespraktiska undervisning som finns på Mind the Gap som en del av scenkonstnärernas yrkesutbildning och kompetensutveckling.

Under hela veckan fick deltagarna möjlighet att utveckla sina färdigheter som soloartister såväl som att arbeta i en ensemble. Deras resa som ensemble under veckan resulterade i en sång som de skrev tillsammans och sjöng på varandras språk.

Under residenset testades Doodle Book, en tillgänglighetsanpassad resurs som skapats i samarbete med York St John University, illustratören Brian Hartley och konstnärerna på Mind the Gap, och som är utformad för att hjälpa scenkonstnärer

med intellektuella funktionsvariationer att reflektera över sitt eget scenkonstutövande. I slutet av varje dag reflekterade scenkonstnärerna från varje verksamhet över sitt utövande med hjälp av utvalda sidor från Doodle Book, genom att utföra aktiviteter och svara på frågor som föranledde en diskussion om deras arbete. MTG fick mycket bra feedback om Doodle Book: deltagarna från partnerländerna gillade verkligen de olika, intressanta sätten att reflektera över sina erfarenheter och att ha en struktur som hjälpte dem att reflektera direkt efter varje session.

Mind the Gaps största lärdom har varit att bekräfta hur viktigt det yrkespraktiska sättet att arbeta är och hur viktigt sambandet är mellan utbildningen och det professionella arbetet som de utför. Eftersom de andra parterna inte har samma stora fokus på yrkesutbildning inom ramen för sina verksamheter var det fantastiskt att dela med sig av vad som kan vara möjligt för deras skådespelare med funktionsvariationer, och att arbeta med de lysande scenkonstnärer och verksamheter som deltar i projektet.

Strategi

Mind the Gap har ett dedikerat support-team som stöttar scenkonstnärer och elever inom olika områden av arbete och utbildning inom verksamheten. De två huvudsakliga stödområdena som de erbjuder är inlärningsstöd och personligt stöd. Utbildningens olika program har alla en särskild stödarbetare som hjälper eleverna med sin utbildning. De är ansvariga för att se till att varje elevs individuella behov tillgodoses, i enlighet med den bedömning av anpassningsbehov som görs under rekryteringsperioden. Stödarbetarna ger också personligt stöd till elever och scenkonstnärer utanför utbildningens aktiviteter, vilket kan innebära att de deltar i evenemang, turnéer och repetitioner.

Det stöd de erbjuder är individuellt och beror på hur mycket personen behöver. MTG anser att det stöd de erbjuder bör främja de färdigheter och förmågor som scenkonstnärerna har och vägleda dem till ett framgångsrikt arbete inom kulturbranschen.

Kreativ Doodle Book

Vi vet alla vad kreativitet är. Det är att vara fantasifull, eller att uttrycka sig på ett nytt eller lekfullt sätt. Vi är alla kreativa, men ibland vet vi inte var vi ska börja eller behöver lite hjälp. Doodle Book har utvecklats för att hjälpa konstnärer med intellektuella funktionsvariationer att uttrycka sig och reflektera över sin kreativitet.

Doodle Book producerades i samarbete med scenkonstnärer från Mind the Gap. Tillsammans diskuterade de vad det innebär att vara kreativ och de olika stegen i skapandet av teater, dans och konst. Resultatet blev en rad öppna uppgifter som var indelade i tre delar: Gör, tänk och reflektera.

Med "öppna uppgifter" menar vi att de är tillgängliga för alla, oavsett förmåga eller kunskap, och att det inte finns något rätt eller fel sätt att svara.

Sedan dess har MTG använt Doodle Book i en rad olika sammanhang, särskilt som en resurs för att stötta communitykonst och personer med intellektuella funktionsvariationer under Covid-19-pandemin. MTG har genomfört workshops via Zoom med hjälp av Doodle Book och har funnit att det är ett utmärkt sätt för människor att arbeta tillsammans även om de är fysiskt åtskilda. Personer som har deltagit i projektet har berättat att det har en positiv effekt på deras humör och allmänna välbefinnande. Andra svar har handlat om att det har gett en struktur för självreflektion, som är lekfull och gör det möjligt för människor att utveckla förtroende för sin egna kreativa röst.

Kreativ Doodlebook utvecklades av Matthew Reason (York St John Universitet) i samarbete med Mind the Gap.

Est.
1841

YORK
ST JOHN
UNIVERSITY

Fotoelicitering

Fotoelicitering användes för första gången av fotografen och forskaren John Collier 1957 och har blivit en av de mest kända och frekvent använda teknikerna inom samhällsvetenskaplig forskning. Den bygger på den enkla principen att använda en eller flera bilder i en intervju och be informanten kommentera dem. Bilderna kan tas fram av forskaren eller så kan informanterna ta fram bilderna och sedan diskutera innebörden. En central aspekt av detta tillvägagångssätt är inte så mycket att studera bilderna som att analysera hur informanterna reagerar på dem, genom att tillskriva bilderna social och personlig betydelse och värderingar.

Vid fotoelicitering utgår forskaren från att bilderna, de betydelser vi tillskriver dem, de känslor de väcker hos observatören och den information de framkallar, genererar insikter som inte nödvändigtvis eller uteslutande motsvarar dem som erhålls genom verbala undersökningar. Det är viktigt att betona att bilder har många möjliga betydelser och tolkningar. Varje tolkning beskriver de specifika metoder genom vilka vi observerar och upplever världen, förmedlade av sociala och kulturella institutioner. Det gör det möjligt för oss att få en inblick i en annan persons erfarenheter. Observationen är oundvikligt förknippad med vårt sätt att tänka, vår fantasi, våra minnen av tidigare erfarenheter och vår förmåga att kombinera dessa element.

Huvudsyftet med fotoeliciteringen för residensen inom Ogmios var att scenkonstnärer från alla tre verksamheterna skulle reflektera över de residens de deltagit i, för att förstå vad som fungerade bra och vad varje verksamhet skulle kunna lära sig av genom sina skådespelares erfarenheter.

Fotoelicitering kan också vara en användbar teknik för att bryta kommunikationssvårigheterna mellan skådespelare och facilitator och/eller stödperson, och för att samla in information

på ett annat sätt än genom att bara använda ord. Fotoelicitering kan bidra till att främja ett mer avslappnat och medvetet deltagande i den konstnärliga utvecklingen, genom att utnyttja bildernas suggestiva kraft för att ge skådespelarna möjlighet att uttrycka sig friare när de producerar ögonblicksbilderna. För det andra katalyserar bildernas kraft informanternas utforskande av betydelser och associationer som uppstår i diskussionerna om ögonblicksbilderna. Detta är vad som hände vid alla Ogmios residenser, när vi kunde skapa en effektiv koppling mellan innehållet i de producerade bilderna, skådespelarnas förståelse och de ämnen som projektet utforskade – inklusive självreflektion hos scenkonstnärer med intellektuella funktionsvariationer.

Om man tar sig tid, kombinerat med viljan och möjligheten att använda fotoelicitering som en del av skådespelarnas självreflektion och konstnärliga utveckling, är den kanske mest intressanta möjligheten som erbjuds genom användningen av fotoelicitering att skapa en dialog där kompletterande och simultan förståelse av skådespelarnas fysiska, sociala och kulturella miljö kan byggas upp och utforskas.

***Jag var nervös i början,
men jag har lärt mig
mycket. Jag kom in
i svängarna och har
verkligen njutit av det hela.***
Jez Colborne, Mind the Gap

***Jag kände bara till min
egen teaters arbete. Jag
kände inte till hur de andra
teatrarna arbetade.***
Tryggve Algeus, Moomsteatern

***Det var väldigt trevligt
att träffa alla teatrar. Det
var en rik upplevelse och
jag skulle vilja att den
fortsätter.***
Frédéric Foulon, L'Oiseau Mouche

***Jag har inspirerats
av residenden,
människorna och deras
talang.***
Alan Clay, Mind the Gap

The Heart of The Lion

Residensen har gett alla projektpartners en hel del ovärderliga lärdomar under projektets livstid, då de har möjliggjort för medarbetare att spendera tid hos varje partners verksamhet och få många möjligheter att lära sig mer om varje teaters processer, kulturer och konstnärliga visioner.

Alla teatrar gick in i Ogmios-projektet, som finansierades av Erasmus+, med ett öppet sinne för hur de skulle kunna utveckla sin egen praktik genom att lära sig om andra verksamheters arbete och uppleva den på nära håll, samt genom att dela med sig av sina egna metoder.

Vi hoppas att denna "guide till god praxis" ger dig en inblick i varje företags kultur och de metoder som använts under de senaste tre åren.

Mer information om projektet finns på följande webbplats: crossingtheline.eu

Lauren Hall är doktorand vid York St John University. Under de senaste tre åren har Lauren varit involverad i ledningen av konstorganisationen Mind the Gap för att bedriva forskning som fokuserar på frågor om synlighet, karriärmöjligheter och ledarskapsutveckling för scenkonstnärer med funktionsvariationer.

Som en del av Laurens roll inom Mind the Gap har hon också genomfört utvärderingar för flera projekt, bland annat Staging Change & Engage-projektet, Bradford Producing Hub samt Erasmus+-projektet.

l.hall@yorks.ac.uk

Funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union